

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.18.22

**Inventaris van het archief van het
klooster van St. Elisabeth te Rugge bij
Brielle, 1403-1570**

Versie: 12-01-2023

G.H.C. Breesnee

Nationaal Archief, Den Haag 1937

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
 Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	 11
A Stukken betreffende de stichting van het klooster.....	11
B Verhouding tot geestelijke autoriteiten.....	12
C Financieel beheer.....	13
C.1 In het algemeen.....	13
C.2 Den Bommel.....	13
C.3 Brielle.....	13
C.4 Middelharnis.....	13
C.5 Ooltgensplaat.....	13
C.7 Stad aan't Haringvliet.....	13
C.8 Ursem.....	14
D Ambachtsheerlijkheid Herkingen.....	15
E Varia.....	16
 Bijlagen.....	 17
Regesten.....	17

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Klooster St. Elisabeth te Rugge

Archiefbloknummer:

36021

Omvang:

22 inventarisnummer(s) ; 0,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands. Enkele akten zijn in het Latijn gesteld.

Soort archiefmateriaal:

Middeleeuwse en vroegmoderne handschriften, voornamelijk charters. Voor het lezen is paleografische kennis vereist.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Klooster van Sint-Elisabeth te Rugge

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het Sint-Elisabeth convent was een klooster op het kerkhof van de parochiekerk van Rugge (Oost-Voorne), dat om die reden ook wel de priorij van Rugge werd genoemd. Het klooster van reguliere kanunniken van de orde van Sint Augustinus stond onder het kapittel van Windesheim (Zwolle). Het archief bevat charters en akten met betrekking tot de stichting van het klooster en van missen en jaargetijden in de kerk bij het klooster ten behoeve van overledenen. De overige stukken betreffen het beheer van de onroerende bezittingen (landerijen) en de ambtsbediening van schouten en dijkgraven op de eilanden Voorne en Putten. De inventaris is voorzien van een uitputtende regestenlijst waarin de inhoud van de charters en akten uitvoerig is beschreven.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van kwetsbare of slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Klooster St. Elisabeth te Rugge, nummer toegang 3.18.22, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Klooster St. Elisabeth te Rugge, 3.18.22, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Het klooster werd in het jaar 1403 voor Reguliere kanunniken van de orde van St. Augustinus door Hugo heer van Heenvliet gesticht. ¹ Omtrent de kapelanie, bedoeld in de brief d.d. 1407 (reg.no. 3) vermeldt Van Heussen ² dat de stichting daarvan in het jaar 1404 plaats vond; tevens deelt hij nog mede dat behalve deze kapelanie, die in het jaar 1407 naar het klooster werd overgebracht, in hetzelfde jaar een kapelanie, gesticht in de parochiekerk van Rugge, en een kapelanie, gesticht in de St. Catharinakerk te Brielle, eveneens naar het klooster werden overgebracht. ³

Ter toelichting van de stukken, beschreven in inv.nos. 8-11 diene dat Jan heer van Heenvliet en van der Capelle in een brief d.d. 31 mei 1410 aan het Klooster te Rugge een uitgors schonk, geheeten 'de State' en gelegen in het land van Putten (op het tegenwoordige eiland Overflakkee), terwijl Jacob heer van Gaasbeek, Putten en Strijen op 16 maart 1421 bepaalde dat het klooster dit gors wel mocht gebruiken om er te zouten en te moeren, maar dat de hoge en lage heerlijkheid aan hem als heer van Putten bleef. ⁴

De prior van het klooster was reeds sinds de 15e eeuw tezamen met de prior der Karthuizers van Zeelhem bij Diest (in het tegenwoordige België) in het bezit van de lage heerlijkheid van Herkingen. Reeds in een acte d.d. 8 november 1415 werd 1/6 deel van Dirksland, dat Herkingen was geheeten, door Jan van Beieren afgestaan aan Jan van Renesse en aan deze beide kloosters. ⁵ Bij een acte d.d. 25 september 1482 geven dan de beide priors het gors Herkingen weder ter bedijking uit aan zekeren Heyn Willemsz. en aan Jan Willemsz., maar behouden zelf de ambachtsheerlijkheid. In een sententie, gewezen door het hof van Holland op 4 oktober 1543 (reg.no. 14) tusschen den prior van Rugge en den procureur-generaal van het Hof worden de rechten van den prior als ambachtsheer van de lage heerlijkheid uitvoerig beschreven, terwijl uit een register van landpachten van het klooster d.d. 1561 (inv.no. 5) blijkt dat de inkomsten van het veerrecht en het jaarschot voor 2/3 deel toekwam aan den prior van Rugge en voor 1/3 deel aan dien van de Karthuizers van Zeelhem.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De stukken 5-7, 9-10 en 12-17 zijn afkomstig uit het archief van het Geestelijk Kantoor van Delft, behalve de stukken beschreven als inventarisnummers 1-4, 8 en 11, waarvan de herkomst bij elk stuk vermeld staat.

1 Van Heussen, Oudheden en gestichten van Zuid-Holland en Schieland, 287.

2 Ibidem, 303.

3 Ibidem, 300 en 305.

4 Teixeira de Mattos, De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, X, i, 139vv.

5 Ibidem, 216.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A STUKKEN BETREFFENDE DE STICHTING VAN HET KLOOSTER

- 1** Acte waarbij de graaf van Holland de stichting door heer Hugo van Heenvliet van het klooster goedkeurt, hieraan tolvrijheid in Holland geeft en eenige schenkingen doet.
1403 1 charter
Aanw. 1937 XIII, no. 1.
Afkomstig van het Rijksarchief te Utrecht.
(reg.no. 1)
- 2** Acte waarbij de proost-aartsdiaken van den Dom vergunning geeft tot oprichting van het klooster.
1404 1 charter
Aanw. 1937 XIII, no. 2.
Afkomstig van het Rijksarchief te Utrecht.
(reg.no. 2)
- 3** Acte waarbij de bisschop tot Utrecht vergunning geeft tot incorporatie in het klooster van de kapelanie in het huis van heer Hugo van Heenvliet.
1407 1 charter
Aanw. 1937 XIII, no. 3.
(reg.no. 3)
Afkomstig van het Rijksarchief te Utrecht.

B VERHOUDING TOT GEESTELIJKE AUTORITEITEN

- 4** Verklaring van Martinus, bisschop van Majo, wijbisschop van Utrecht, dat hij in de kerk van het klooster zekere wijdingen verricht heeft.
1433 1 charter
Aanw. 1889 no.4dd.
Afkomstig uit de collectie Cheltenham.
(reg.no. 4)
- 4A** Aflaatbrief van Johannes de Carondelet, aartsbisschop van Palermo en commissaris-generaal van de Heilige Expeditie tegen de Turken, voor de kloosterlingen van Rugge.
1531 1 charter
(reg.no. 11A)

C FINANCIËEL BEHEER**C.1 IN HET ALGEMEEN**

- 5** Register van landpachten van het klooster Rugge over het jaar 1561. 1561 1 deel
Hierin staan ook restanten over het jaar 1571 aangeteekend. Achterin het register worden eenige renten uit het huizen en andere inkomsten vermeld.
- 6** Acte van volmacht van den prior op een lekebroeder tot het innen van schuldvorderingen in het land van Voorne en Putten. 1521 1 charter
(reg.no. 9)

C.2 DEN BOMMEL

Zie Ooltgensplaat.

C.3 BRIELLE

- 7** Acte van verpachting van 60 1/2 gemeten en 8 roeden land in de Nieuwe Goote aan Mathijs Jansz. 1545 1 charter
(reg.no. 12)

C.4 MIDDELHARNIS

Zie Stad aan't. Haringvliet.

C.5 OOLTGENSPLAAT

- 8** Acte waarbij Anna van Bourgondië, vrouwe van Ravestein, 1/6 deel van haar gorzen bij Ooltgensplaat en Den Bommel in erfpacht uitgeeft aan mr. Pieter Lanchals, raad en hofmeester van den graaf van Holland. 1481. Afschrift. 16e eeuw 1 katern
Deze katern en die beschreven als inv.nr. 11 zijn van een doorlopende pagineering voorzien en geliasseerd geweest. De genoemde gorzen grensden aan elkaar.
Afkomstig uit het archief van Oud-Bissch. Clerezij.
(reg.nos. 5-7)

C.7 STAD AAN'T HARINGVLIET

- 9** Acte van verpachting van 80 gemeten land in de nieuwe bedijking aan Pieter Maertensz. 1528 1 charter
(reg.no. 10)

- 10** Acte van verpachting van 48 gemeten land in de nieuwe bedijking aan Adriaen Jansz.
1529 1 charter
(reg.no. 11)
- 10A** Acte waarbij de prior van het klooster Rugge en A. van Bronckhorst de uitslag van de stad ter bedijking uitgeven aan Jacob Vranckezn. van Somersdijck c.s. en deze laatsten de bedijking aannemen.
1545. Vidimus.
1554 1 charter
(reg.nos. 11C en 12A)
- 11** Uitspraak van zegslieden in een geschil tusschen vrouwe Anna van Bourgondië, douairière van Ravestein, met de heeren van Middelharnis eenerzijds en het klooster aderzijds, over paalscheiding van gorzen bij Middelharnis en Stad aan 't Haringvliet. 1501. Afschrift.
16e eeuw 1 katern
Deze katern en die beschreven als inv.nr. 8 zijn van een doorlopende pagineering voorzien en geliasseerd geweest. De genoemde gorzen grensden aan elkaar.
Afkomstig uit het archief van Oud-Bissch. Clerezij.
(reg.no. 8)

C.8 URSEM

- 11A** Acte van verkoop en transport van een vierendeel van een 'loete landts' in de ban van Ursem door Kathrijne Pietersdr., weduwe van Jacob van Montfoort, aan Anna Maertensdr., weduwe van Willem de Milde, de kinderen en erfgenamen van mr. Ruysch Maertensz. en het kind van Dierick Maertensz.
1524 1 charter
(reg.no. 11B)
Misschien is dit land later aan het klooster gekomen.

D AMBACHTSHEERLIJKHEID HERKINGEN

Deze ambachtsheerlijkheid was gemeenschappelijk bezit van het klooster Rugge en Zeelhem buiten Diest (zie inleiding).

- 18** Akte van verheffing door bisschop David van Bourgondië van de parochiekerk van de kapel te Herkingen en incorporatie bij het klooster der reguliere kannuiken te Rugge dd. 1484. Met confirmatie door de proost en aartsidaken van Utrecht dd. 1492.
Kopie
z.d. 1 stuuk
Overdracht door de rijksarchivaris van Noord-Holland (2013)
Afkomstig uit: archieven van Kerken, Kloosters en Staties berustend in het archiefdepot van het Bisdome van Haarlem, inv.nr. 689
- 12** Schuldbekentenis, groot 100 Carolusgulden van Apolonie, weduwe van Leyn Willemsz., ten behoeve van het klooster als ambachtsheer.
1556 1 charter
(reg.no. 13)
- 13** Acte van commissie voor Willem Dierickz. als schout en dijkgraaf van Herkingen.
1558 1 charter
(reg.no. 14)
- 14** Acte van eedsaflegging van Lenaert Jacobsz. als schout van Herkingen en dijkgraaf van Oud-Herkingen in St.-Elisabethspolder.
1560 1 charter
(reg.no. 16)
- 15** Acte van eedsaflegging van Gillis Lenaertszn. als dijkgraaf van Klinkerland op het grondgebied van Herkingen.
1559 1 charter
(reg.no. 15)
- 16** Stichtingsacte van een wekelijkse mis en jaargetijden door Willem Oem Mathijszoen en zijn vrouw Markijn Willem Oems in de kerk van Herkingen mede ten behoeve van hun ouders, onder zeker toezicht van het klooster.
1486 1 charter
(reg.no. 7A)

E VARIA**17**

Acte van verpachting van 10 gemeten, 1 lijn en 69 roeden lands in de Nieuwe Uuytslach van Putten door Johan François van Bodegom aan Arent Joestenzn. te Hekelingen.

1570

1 charter

(reg.no. 17)

Van verband met het klooster Rugge blijkt niet.

BIJLAGEN

REGESTEN

11A. 1531 April 5

Johannes Carondoletus, acrhiepius, parnomitanus etc., commissaris-generaal van de Heilige expeditie tegen de Turken, verklaart dat Cornelius Cornelii, prior, zestien kanunniken en twintig lekebroeders van het klooster Rugge bij den Briel - allen met name genoemd - uit hun goederen een schenking hebben gedaan voor de heilige kruistocht tegen de Turken, die hem commissaris voldoende voorkomt, en verleent hun daarvoor de bijzondere aflaten die paus Clemens VII tot dit doel heeft ingesteld.

Datum sub sigillo Sancte Cruciate contra Turchos anno domini Millesimo quingentesimo XXXI mense Aprili die quinta.

Oorspronkelijk (Inv. no. 4 A). Met het zegel van de Heilige Kruistocht tegen de Turken in rode was.

In dorso: ...

12A. 1554 Januari 23

Burgemeesters, schepenen en raden der stad Brielle geven een vidimus van de acte van 26 Maart (1545) (reg.no. 11C).

Den XXIIIIen dach van January XVc vier ende vijftich a ciconcitione.

Oorspronkelijk (Inv. no. 10 A). Met geschonden zegel der stad Brielle in groene was.

In dorso: "GG".

11C. [1545] Maart 26

Pieter Janszn. Been, prior van het klooster Rugge, en A. van Bronchorst geven de Uuytslach van de stadt ter bedijking uit en Jacob Vranckezn. van Somersdijck, Arys Vranckezn., Jan Arys Salinck, Witte Janszn., Mathijs Pieterszn. en Doen Pieterszn. nemen de bedijking aan op bepaalde voorwaarden.

Upten XXVIen dach van Maerte naer ghemeen scrijven.

11B. 1542 Januari 3

"Jacob van Duvenvoorde en Jan Conincxssoon, leenmannen van de grafelijkheid van Holland, oorkonden dar Kathrijne Pietersdochter, weduwe Jacob van Montfoort, een vierendeel van "eene soete landts" in de ban van Ursem verkoopt en in eigendom overdraagt aan Anna Maertensdochter, weduwe van Willem de Milde, de kinderen en erfgenamen van mr. Ruysch Maertenszoon en het kind van Dirick Maertenszoon, haar overleden neven, zulks ter aflossing van een rentebrief ten bedrage van 27 Karolus guldens per jaar."

Upten derden dach in Januario anno XVc ende tweeënveertich nae 'tgemeen scrijven.

Oorspronkelijk (Inv. no. 11 A). Met de zegels der beide leenmannen in rode en groene was, geschonden.

In dorso: "Y" "van de lande tot Uersem".

7A. 1486 September 7

"Heer Lenaert Claes zone, priester en "vice-cureys van der heelder porcie van Harckinghe" als biechtvader en Willem Pieters zoen, Jan Hughen zoen en Wisse Pietersz., schepenen in Harckinghe, oorkonden dat Willem Oem Mathijs zoen en Markijn Willem Oems, zijn vrouw, een wekelijkse mis en jaargetijden stichten voor hun zielsheil en dat van hun ouders, Mathijs Witten zone en Jacobmine Mathijs, Jan Witten zone en Cornelia Jans Wittens zone in de kerk van Harckinghen, zulks ter ere van God, van Maria en alle heiligen, meer in het bijzonder van St. Cornelis, kerkpatroon van Harckinghe, en van de apostel St. Jacobus "die meerre" onder bepaalde voorwaarden, de missen te lezen op het zuid-altaar; dat in geval van nalatigheid de missen en jaargetijden zullen komen aan het Regulierenklooster buiten den Briele met de huizen en de grond in Harckinghe die zij daarvoor verbinden, en dat van de drie oorkonden, hiervan opgemaakt, er één in het genoemde klooster zal komen te berusten."

Int jaer ons Heeren dusentvierhondert sessendetachtich den sevenden dach in september.

Oorspronkelijk (Inv. no. 16). Met de zegels van de oorkonders in groene was, licht geschonden.

In dorso o.m.: "Enen brief van een jaergetijde op Harkinge".

1. 1403 September 24

Aelbrecht, hertog in Beyeren, geeft aan heer Hughe van Hienvliet toestemming om in de kerk en op het kerkhof te Rugghe in den lande van Voirne een klooster van Regulieren te stichten en schenkt hieraan tolvrijdom in Holland, belooft als patroon van de parochiekerk te Rugghe voortaan tot pastoor voor te dragen wien de prior hem aanwijzen zal, en geeft het altaar van Onze Lieve Vrouwe en de inkomsten van het kerkgebouw aldaar.

Gegeven inden Haghe opten vier ende twintichsten dach in September int jare ons heren dusent vierhondert ende drie.

Oorspronkelijk (Inv. no. 1). Met het zeer geschonden zegel van den oorkonder in groene was.

In dorso: "ij" en "Consensus Albertii Comitiss Hollandiae de edificatione monasterii et ecclesia in Rug et privilegium de thelo_eo".

Gedrukt: Van Heussen en Van Rijn, "Oudheden van Zuid-Holland en Schieland", pag. 284.

2. 1404 Maart 5

Johannes de Montfoerde, proost en aartsdiaken ten Dom te Trajectum, hecht zijn goedkeuring aan de stichting en begiftiging van het op te richten klooster van Reguliere kanunniken te Rugghe in de heerlijkheid van Voern door heer Hugo, heer van Heenvliet.

Datum anno domini millesimo quadrigentesimo quarto mensis Marcii die quinta.

Oorspronkelijk (Inv. no. 2). Met het geschonden zegel van den oorkonder in roode was.

In dorso: "a" "j", "consensus archidicaoni..." (verder onleesbaar).

Gedrukt: Van Heussen, pag. 284.

3. 1407 maart 9

Fredericus, bisschop van Trajectum, incorporeert op verzoek van hugo,

heer van Heenvliet, ridder, en van Wilhelmus Jacobus' zoon, priester, de kapelanie welke laatstgenoemde in het huis van eerstgenoemde gesticht heeft, in het klooster van Reguliere kanunniken te Rugghe.

Datum anno domini millesimo CCCmo septimo mensis Marcii die nona.

Oorspronkelijk (Inv. no. 3). Met het geschonden zegel van den oorkonder in roode was.

In dorso: "XI", "Unio beneficii domini Wilhelmi per dominum Episcopum".

4. *1433 Juli 28*

Martinus, bisschop van Magionum, vicaris-generaal in pontificalibus van Swederus, bisschop in Traiectum, verklaart dat hij op 27 Juli 1433 in het klooster der Reguliere kanunniken te Rug bij Brielae gewijd heeft het noordelijk deel van de kerk, voorts in het oostelijk deel van het Koor van de kerk een altaar van het H. Kruis, St. Maarten, S. Willibrordus en van S. Bernardus, abt, en 2 draagbare altaren, terwijl hij het zuidelijke deel van de ambitus tot kerkhof heeft gewijd en aflaten gegeven heeft.

Datum anno Domini M CCCCo tricesimo tertio mensis Julii die vicesima octava.

Oorspronkelijk (Inv. no. 4). Met zeer geschonden zegel in roode was van den vicaris-generaal in pontificalibus.

In dorso: "a nobis habetur in registro", "de consecratione altaris sancte crucis et duorum portatiliū et de pluribus inedulgentiis".

5. *1476 Februari 17*

Marie, hertogin van Bourgognen etc., geeft in erfpacht aan haar nicht, vrouwe Anna van Bourgognen, vrouwe van Ravestain, de uitgorzen en aanwassen, genaamd de Galinthee en Oelkensplate, met de gorzen van den Bommel tot Grisoirde toe, strekkende vandaar noordwest tot den Oestmoer en tot den gronde, toebehoorende aan het Regulierenklooster van Rugghe, met het recht daar te doen moeren en bedijken, met de ambachtsheerlijkheid en de tienden.

Gegeven in onse stede van Ghendt opden XVllen dach van februario int jaar ons Heren duysent vierhondert zesse ende tseventich.

Geïnsereerd in den brief d.d. 1481 September 17 (reg.no. 6).

Bij Van Heussen en Van Rijn, "Oudheden van Zuid-Holland en Schieland", pag. 330 wordt deze brief niet goed onderscheiden van den brief d.d. 1481 September 17 (reg.no. 6).

6. *1481 September 17*

Maximiliaen en Marie, hertogen van Oistenrijck etc., confirmeeren den hier geïnsereerden brief d.d. 1476 Februari 17 (reg.no. 5) en maken uitvoerige bepalingen over de rechten en verplichtingen van de vrouwe van Ravestain en haar erfgenamen als heeren en vrouwen van de door deze gorzen te vormen ambachtsheerlijkheid.

Gegeven in onsen huyse in den Haghe in Hollandt den XVllen dach van Septembris int jaar ons Heren duysent IIIc een ende tachtentich.

Geïnsereerd in den brief d.d. 1481 November 8 (reg.no. 7).

Bij de beschrijvingh van deze gorzen wordt ook het gors Vloyhil genoemd in tegenstelling tot den brief d.d. 1476 Februari 17 (reg.no. 5).

7. 1481 November 8

Anne van Bourgognen, vrouwe van Ravestain, van Winendale, Duvelandt, van Somelsdijck etc., geeft, onder verwijzing naar den hier geïnserieerde brief d.d. 1481 September 17 (reg.no. 6) een zesde deel van de daarin genoemde gorzen en aanwassen in erfpacht aan Pieter Lanchals, raad en hofmester van den graaf van Holland.

Gegeven in ons casteel van Zoubourg in Zeelandt den Vllen dach van Novembri int jaar ons Heeren duysent vierehondert een ende tachtentich.

Afschrift op papier (Inv. no. 8).

8. 1501 Juli 27

Heer Florijs van tol, priester, pastoor van de oude parochie van Grisoorde, Jan Claes, burgemeester van den Briele, Adriaen Coninxz, schout van S. Adolfslant, en Willem Cornelisz. Witte als zegslieden geven, onder verwijzing naar een uitspraak d.d. 1465 September 1, een uitspraak in het geschil tusschen vrouw Anna van Bourgognen, douairière van Ravesteyn, met de heeren van Middelharnisse, als grondheeren van de gorzen, genaamd den Oestmoer, eenerzijds en de Regulieren van Rugghe als grondheeren van de gorzen van de Stadt en Gudscke anderzijds over de paalscheiding dier gorzen.

Opten zeven en twintichsten dach van julio in den jare ons Heer duysent vijfhondert ende eene.

Afschrift op papier (Inv. no. 11).

9. 1521 November 9

Broeder Willem Evertszoon, prior der Regulieren te Rugh bij den Briel, oorkondt dat hij een leekebroeder, den brenger van dezen brief, machtigt tot het innen van de inkomsten en renten van den lande van Voorne, van Putten, Heenvliet en Abbenbrueck en er quitanties van te geven, recht te spreken en in alles den prior te vervangen.

Gedaen int jaer ons Heeren XVc een ende twintich den neghenden dach van Novembri.

Oorspronkelijk (Inv. no. 6). Met het zegel van den prior in groene was. In dorso: "E E".

10. 1528 November 10

Jan Gerytsz., Claus Simonsz. en Bouwen Jorisz., gezworenen van den nieuwen lande van de Stadt, gelegen in Putten, oorkonden dat Pieter Maertensz. erkent gepacht te hebben van broeder Cornelis Cornelisz. van Kerkwerve, prior van de Regulieren te Rugge, 80 gemeten land gelegen binnen de nieuwe bedijking van de Stadt, voor een tijd van 14 jaar.

Gedaen in den jaer ons Heeren duysent vijffhondert acht ende twintich den thienden dach van Novembri.

Oorspronkelijk (Inv. no. 9). De zegels der gezworenen zijn verloren. In dorso: "Z".

11. 1529 Maart 18

Jan Geritszoon, Clus Simonzoon en Bouwen Joriszoon, gezworenen van den nieuwe lande van de Stad, gelegen in Putten, oorkonden dat Adriaen Janszoon erkent gepacht te hebben van Cornelis Corneliszoon

van Kerkwerve, prior van het convent der Regulieren van Rugge buiten den Brielle, 48 gemeten land, binnen de nieuwe bedijking van de stad gelegen.

Gedaen in den jaer ons Heren duysent vijffhondert neghen ende twintich den XVIII dach van Maerte.

Oorspronkelijk (Inv. no. 10). Met de zegels in groene was van de gezworenen; dat van den eerstgenoemden zeer geschonden.

In dorso: "H H".

12. 1545 Juni 2

Willem Heerman en Jan Gans, leenmannen van Voorne, oorkonden, dat Mathijs Janszoon, wonende in de oude Goote, erkent in pacht genomen te hebben van den prior en procurator der Regulieren tot Rugge met toestemming van het convent zestig en een halve gemeten en 8 roeden lands, gelegen in de nieuwe Goote.

Opten Ilen Juny XVc vijffende veertich.

Oorspronkelijk (Inv. no. 7). Met zegel van Willem Heerman in roode was; het zegel van Jan Gans is verloren.

In dorso: "S".

13. 1556 Augustus 24

Lenaert Jacobszoon, Ariaen Yemanszoon en Jan Willemszoon de Voocht, schepenen van Herckinge, oorkonden, dat Apolonie, weduwe van Leyn Willemszoon, erkent schuldig te zijn aan het klooster Rugge bij den Briel, als ambachtsheer van Herckinge, de som van 100 keyzersguldens en belooft jaarlijks 1 pond rente te betalen.

Gedaen int jaer XVc ende ses en vijftich op den XXIB dach in Augusti.

Oorspronkelijk (Inv. no. 12). Met de zeer geschonden zegels in groene was der beide eerstgenoemde schepenen; dat van den laatsten is verloren.

In dorso: "T".

14. 1558 Maart 24

Broeder Jan van Eyndoven, prior der Regulieren te Rugge bij den Brielle, mede als gemachtigde van de Carthuizers van Zeelum buiten Diest, als ambachtsheeren van Harkinge, oorkondt dat hij Willem Dierickz. tot schout en dijkgraaf in het bedijkte land van Harkinge aanstelt, met verwijzing naar een sententie d.d. 1543 October 4 van het Hof van Holland, waarin de rechten van hem als ambachtsheer worden beschreven.

Actum den XXIV Martii anno XVc acht ende vijftich stilo communi.

Oorspronkelijk (Inv. no. 13). Met rest van het zegel in groene was van den prior.

In dorso: "B B".

15. 1559 November 7

"Willem Heerman en mr. Jacob Danckertsz., leenmannen van het land van Voirne, oorkonden dat Gillis Lenaertsz. de eed als dijkgraaf van "Clynckerlandt upte grondt van Herckinge" heeft afgelegd in handen van Barthoudt van Cranenbrouck, stedehouder van de baljuw van den Brielle en het land van Voirne, op verzoek van de prior van Rugge, mede vervangende het convent, en de prior van Zeelheim buiten Ditst als ambachtsheren van "Clynckerlandt upte grondt van Herckinge"."

Den Vllen dach van November XVc negen ende vijftich ...

Oorspronkelijk (Inv. no. 15). Met de zegels in rode was der beide leenmannen.

In dorso: "Dyckgraefschap van Clinkerlandt".

16. *1560 Februari 28*

Willem Heerman en Corstiaen Jacobsz., leenmannen van het land van Voirne, oorkonden dat Lenaert Jacobsz. op verzoek van broeder Jan van Eyndoven, prior van Rugge, mede vervangende het convent van Zeelhem buiten Diest, als ambachtsheeren van Herckinge, ten overstaan van Niclaes van Zandijck, baljuw van den Brielle en het land van Voirne, den eed heeft afgelegd als schout van Herckinge en dijkgraaf van Oud herckinge en Sint Elisabethspolder.

Den XXVIIIen dach van februario Ao XVlc tzestich a circoncisione.

Oorspronkelijk (Inv. no. 14). Met de geschonden zegels in groene was der beide leenmannen.

In dorso: "O O".

17. *1570 Juni 30*

Adriaen Hendricxzn. en Bouwen Corneliszn., schepenen in het ambacht van Hekelinghen en Vrieslant, oorkonden dat Johan Francoys van Bodegom 10 gemeten 1 lijn en 69 roeden lands in de Nieuwe Uytslach van Putten verpacht heeft aan Arent Joestenzn. te Helinghen voor den tijd van 13 jaar.

Opten lesten Juny anno XVc tseventich.

Oorspronkelijk (Inv. no. 17). Met de zegels in groene was der beide schepenen; het tweede geschonden.

In dorso: "FF", "Jan van Boedegem".